

[Helle Degn]

ningsværftet i Chittagong i Bangladesh. Jeg har selv haft lejlighed til at bese dette værft under udenrigsudvalgets besigtigelsesrejse i foråret, og jeg føler mig helt overbevist om, at projektet i den bredere sammenhæng har været et vellykket projekt, ligesom jeg blev imponeret over den entusiasme, vore udsendte medarbejdere var i besiddelse af. Det er selvfølgelig let at være bagklog og påvise, at ikke alt går, som det var forudset i planlægningen; men at slutte herfra til, at et projekt har været en fiasko, det er simpelt hen letbet. Jeg ser frem til, at det sagkyndige udvalg også på det område kan sætte tingene noget på plads.

Socialdemokratiet lægger meget stor vægt på, at vores bistand gradvis skal øges til 1 pct. af bruttonationalproduktet, og jeg er glad for, at udenrigsministeren har bekræftet, at dette mål trods vore egne økonomiske vanskeligheder også er regeringens politik. Væksten i bistandsbevillingerne, rigsrevisionsens krav om en styrkelse af planlægningen af projekterne og en højere grad af samordning mellem bistand til økonomisk vækst og bistand direkte til de fattigste befolkningsgrupper stiller øgede krav til Danida. Den socialdemokratiske gruppe kan derfor støtte, at Danida får de nødvendige personaleresourcer til udførelse af sit meget vanskelige arbejde, og vi vil være meget positive over for initiativer fra ministeren på dette punkt.

Ellemann-Jensen (V):

Udenrigsministeren skal have tak for at have givet anledning til en drøftelse af principperne for Danmarks bistand til udviklingslandene. Venstre mener ligesom ministeren, at det er et rimeligt tidspunkt at tage sådan en debat på, ikke bare på grund af den kritik, der fra forskellig side er rejst mod udviklingsbistanden i almindelighed og imod dansk bistand i særdeleshed, men også på baggrund af den situation, der nu tegner sig for udviklingslandenes økonomiske udvikling i 1980'erne.

Det er venstres grundlæggende opfattelse, at et rigt industriland som Danmark har en naturlig og uafviselig forpligtelse til at deltage aktivt i arbejdet på at indsnævre de økonomiske kløfter imellem rige og fattige lande. Der er rent moralske argumenter for at yde sådan en bistand. Det er argumenter, der

burde være selvindlysende, og som i hvert fald vil være det for enhver, der f. eks. har været en tur rundt i Calcuttas slumkvarter. Det var en oplevelse, som man måske burde sikre ethvert medlem af dette folketing. Men rent bortset fra de moralske argumenter, så er der også en række mere praktiske argumenter for øget udviklingsbistand, nemlig af hensyn til os selv. Jeg skal nævne to.

For det første det voksende økonomiske skæbnefællesskab imellem alle verdens lande, som jo blandt andet gør, at en økonomisk vækst i den tredje verden er en afgørende forudsætning for, at et land som f. eks. Danmark kan finde fremtidige eksportmarkeder.

For det andet nødvendigheden af, at verden består af levedygtige regimer; at fred og sikkerhed ikke bliver forstyrret af økonomisk nød.

Når fru Helle Degn på socialdemokratiets vegne slog så stærkt på netop denne side af sagen, synes jeg, der er grund til også at sige, at denne sammenknytning af udviklingsbistand og sikkerhedspolitik nogle steder er blevet brugt i den hjemlige forsvarsdebat som et argument for, at man kan foretage en substitution imellem forsvarsudgifter og udviklingsbistand. Det argument holder naturligvis ikke. Hver for sig bidrager forsvarsudgifter og udviklingsbistand til at fremme sikkerheden i en global sammenhæng, men man kan ikke ved at bruge lidt mere på det ene tillade sig at bruge lidt mindre på det andet.

Selv om udviklingen i den sidste halve snes år har øget kløften imellem rige og fattige lande, er der sket væsentlige fremskridt på en række punkter. Den stærke økonomiske vækst, der er foregået i en række mellemindkomstlande, især de såkaldte nylig industrialiserede lande, er særlig iøjnefaldende. Der er opnået en vækst på en 2-3 gange væksten i den vestlige industriverden. Til gengæld har vi set de fattigste lande sakke alvorligt agterud, og udsigterne for 1980'erne er rystende dårlige for disse lande. Det understreger, at udviklingslandene ikke kan betragtes som en entydig gruppe, og det understreger betydningen af, at bistandsindsatsen bliver koncentreret om de fattigste lande, de lande, der har størst behov for hjælp, mens samarbejdet med mellemindkomstlandene som hidtil overvejende må finde sted på mere kommercielle vilkår.